

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Teologie Romano-Catolica
1.3 Departamentul	Teologie Romano-Catolica Didactica
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii	Master

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie ecumenica						
2.2 Titularul activității de curs	Prof. dr. Zamfir Korinna						
2.3 Titularul activității de seminar	Prof. dr. Zamfir Korinna						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestru	1	2.6 Tipul de evaluare	examen	2.7 Regimul disciplinei	obligatorie

3. Timpul total estimat

3.1 Numar ore pe saptamana	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp de studiu individual:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					24
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					34
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					3
Examinări					3
Alte activități:					
3.7 Total ore activități individuale					94
3.8 Total ore din planul de învățământ					150
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Cunoștințe fundamentale de teologie sistematica Cunoașterea istoriei conciliilor ecumenice si a marilor rupturi ale Bisericii Capacitatea reflexiei critice în interpretarea textelor teologice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Videoproiector/tabla inteligenta, laptop, Microsoft Teams, Canvas
5.2 de desfășurarea a seminarului	<ul style="list-style-type: none"> videoproiector, laptop/tabla inteligenta. Biblioteca, Microsoft Teams

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • asimilarea rezultatelor dialogului ecumenic • cunoașterea relațiilor interconfesionale • capacitatea aplicării rezultatelor dialogului ecumenic în cercetarea teologică, în predarea disciplinelor teologice/a religiei, și în pastorație persoanelor de alta confesiune
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • însușirea empatiei și a competențelor de comunicare • capacitatea gândirii analitice și critice • capacitatea gândirii sintetice • desfășurarea activităților de cercetare cu respectarea principiilor etice, în spiritul respectului pentru diversele convingeri religioase

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Dobândirea deprinderilor și cunoștințelor necesare pentru interpretarea principalelor teme de dialog ecumenic
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • cunoașterea principalelor documente elaborate de CMB • cunoașterea rezultatelor dialogului bilateral catolic-ortodox, catolic-protestant • asimilarea bazelor, principiilor și metodelor dialogului ecumenic

8. Conținutul disciplinei

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Inceputurile dialogului ecumenic. Poziția bisericii catolice în contextul ecleziologiei conciliare.	curs	<i>Lumen gentium; Unitatis redintegratio</i> Kehl, <i>Kirche</i> , 63–93, 419–422. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 34–53. Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 17-64. Békés, <i>Egyház</i> , 69–79.
2. Principiile, obiectivele și metodologia dialogului ecumenic. Consensul diferentiat.	curs	Hietamäki Minna, <i>Agreeable Agreement</i> , 2010.
3. Ecleziologia CMB.	curs	<i>The Nature and Mission of the Church.</i> Bergjan, <i>Ecclesiology</i> , 45–77. Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 80–93. Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 98-112.
4. Botezul în dialogul ecumenic curs.	curs	<i>BEM partea I.</i> <i>Lumen gentium</i> <i>Unitatis redintegratio</i> <i>Indreptarul ecumenic ed. II,</i> Zamfir, <i>Ökumenikus teológia</i> , 41–42, 48.
5. Euharistia și dezbaterile euharistice în teologia medievală. Cina Domnului în doctrina reformatorilor. Raspunsul Conciliului din Trento.	curs	Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 127-141.
6. Euharistia în dialogul ecumenic	curs	<i>BEM II.</i> <i>Das Herrenmahl</i> , in Meyer, DWÜ I, 271–295 Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 142-234.

7. Ministerul / preotia si episcopatul în teologia scolastica, în scrierile reformatoilor si în documentele tridentine	curs	Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 235-274. Gánóczy, <i>Calvin théologien de l'Église et du ministère</i>
8. Ministerul ordonat în dialogul ecumenic.	curs	BEM III Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 290-339.
9. <i>Apostolicitatea bisericii, succesiunea apostolica. Problema interpretării notiunii defectus sacramenti ordinis</i>	curs	BEM III. The Nature and Mission of the Church. Kasper, <i>Die apostolische Sukzession</i> , 329–349. Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 274-276, 328-333
10. Justificarea în dialogul ecumenic.	curs	Joint Declaration From Conflict to Communion
11. Principalele documente ale dialogului catolic-ortodox.	curs	Marga, <i>În dreptate si adevar. Ravenna</i>
12. Problema receptiei dialogului ecumenic	curs	Birmelé, <i>Kirchengemeinschaft</i> , 331–345. Congar, <i>La „réception”</i> , 229–266. Kasper, <i>Egy Úr</i> , 280–296. Zamfir, <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd</i> , 376-380.
<p>Bibliografie</p> <p>Zamfir K., <i>Ökumenikus teológia</i>, Kv., 2007. Zamfir K., <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd eredményei</i>, Kv., 2007.</p> <p>Joannis Calvini opera quae supersunt omnia, szerk. Cunitz, Edouard, Baum, Johann-Wilhelm</p> <p>Reuss, Eduard Wilhelm Eugen, (Corpus reformatorum), Braunschweig: C.A. Schwetschke, 1863-1900, https://archive-ouverte.unige.ch/unige:650</p> <p>Martin Luthers Werke, Weimar 1883-1929 (Weimarer Ausgabe – WA), http://www.lutherdansk.dk/WA/D.%20Martin%20Luthers%20Werke,%20Weimarer%20Ausgabe%20-%20WA.htm</p> <p>Gánóczy, A. [S.], <i>Calvin, théologien de l'Église et du ministère</i>, Paris, 1964.</p> <p>Hietamäki Minna, <i>Agreeable Agreement: An Examination of the Quest for Consensus in Ecumenical Dialogue</i>, London – New York, T&T Clark, 2010.</p> <p>Kehl, M., <i>Die Kirche. Eine katholische Ekklesiologie</i>,</p>		

Würzburg, 1992.

Documentele Conciliului Vatican II,

<http://www.magisteriu.ro/cv2/>

A II. vatikáni zsinat dokumentumai, ford., szerk. Diós I., SZIT, Budapest, 2000.

Keresztények Egységét Előmozdító Pápai Tanács, II. Ökumenikus direktórium. Az ökumenizmus elveinek és szabályainak alkalmazásáról (1993), Római Dokumentumok IV, SZIT, Budapest, 1996.

Die Bekenntnisschritte der evangelisch-lutherischen Kirche, Göttingen, ⁹1982.

Dokumente wachsender Übereinstimmung. Sämtliche Berichte und Konsentexte interkonfessionaler Gespräche auf Weltebene I–II, szerk. Meyer, H., Frankfurt, ²1991–1992.

Consiliul Pontifical pentru Promovarea Unității

Creștinilor, Îndreptar pentru aplicarea principiilor și normelor cu privire la ecumenism (1993), Editura Presa Bună, Iași 2001,

http://pastoratie.ro/index.php?option=com_docman&task=cat_view&gid=39&Itemid=125.

Justificarea (îndreptățirea) în dialogul ecumenic.

Lutheran World Federation and the Catholic Church,

Joint Declaration on the Doctrine of Justification,

http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/documents/rc_pc_chrstuni_doc_31101999_cath-luth-joint-declaration_en.html

Lutheránus Világszövetség, Római Katolikus Egyház,
Közös nyilatkozat a megigazolásról, Mérés 2 (2000) 179–190.

Karl Lehmann - Wolfhart Pannenberg (red.),
Lehrverurteilungen – kirchentrennend? I, Rechtfertigung, Sakramente und Amt in Zeitalter der Reformation und heute, Freiburg - Göttingen 1986. (Engl. *The Condemnations of the Reformation Era: Do They Still Divide?*, Minneapolis: Fortress, 1990).

Rinderknecht Jakob Karl, *Mapping the Differentiated Consensus of the Joint Declaration,* 2016.

Ruegger, H., Ecumenical Consideration in Connection with the “Joint Declaration”, Ecumenical Dialogue 4 (1998), <http://www.kirchegeld.de/english/1653-4228.html>.

Ökumenischer Arbeitskreis evangelischer und katholischer Theologen, *Das Opfer Jesu Christi und der Kirche. Abschließender Bericht*, in: K. Lehmann, E. Schlink (Hg.), *Das Opfer Jesu Christi und seine Gegenwart in der Kirche. Klärungen zum Opfercharakter des Herrenmahles*, Freiburg-Göttingen, 1983, 215–238.

Lutheran - Roman Catholic Joint Commission, *Das Herrenmahl*, Paderborn – Frankfurt, 1978, Engl. *The Eucharist*, <http://www.prounione.urbe.it/dia-int/l-rc/doc/e-l-rc-eucharist.html>

WCC, *Baptism, Eucharist, and Ministry*, Geneva:

WCC, 2004 (*Keresztség, úrvacsora, lelkeszi szolgálat*, *Theologiai szemle* 6 [1982], 321–338).

Keresztség, úrvacsora, lelkeszi szolgálat, *Theologiai szemle* 6 [1982], 321–338.

Centre d'études oecuméniques (Strasbourg), Institut für Ökumenische Forschung (Tübingen), Konfessionskundliches Institut (Bensheim), *Abendmahlsgemeinschaft ist möglich. Thesen zur eucharistischen Gastfreundschaft*, Frankfurt a. M., 2003.

Ecclesiology. Minister

WCC, *The Nature and Mission of the Church*, Geneva: WCC, 2005.

Bea, A., *The Way to Unity after the Council. A Study of the Implications of the Council for the Unity of Mankind*, London, 1967.

Békés G., *Egyház a Lélek erőterében. Alapvető egyháztani témák a II. vatikáni zsinaton*, Pannonhalma, 1999.

Békés G., *Krisztusban mindnyájan egy. Keresztények egysége – utópia?*, Pannonhalma, 1993.

Bergjan, S.-P., *Ecclesiology in Faith and Order Texts*, *The Ecumenical Review* 46.1 (1994) 45–77.

Birmelé, A., *Kirchengemeinschaft. Ökumenische Fortschritte und methodologische Konsequenzen*, Münster, 2003, 331–345.

Congar, Y. *Szeretem az egyházat*, Bp., 1994.

Congar, Y., *Chrétiens désunis. Principes d'un „œcuménisme” catholique*, Paris, 1937.

Congar, Y., *Chrétiens en dialogue. Contributions catholiques à l'œcuménisme*, Paris, 1964.

Congar, Y., *La „réception” comme réalité ecclésiologique*, in uő., *Église et Papauté*, 229–266.

Gánóczy, A. [S.], *Calvin, théologien de l'Église et du ministère*, Paris, 1964.

Kasper, W., *Die apostolische Sukzession als ökumenisches Problem*, in: W. Pannenberg (Hg.), *Lehrverurteilungen – kirchentrennend?* III,

Freiburg-Göttingen, 1990, 329–349.

Kasper, W., Egy Úr, egy hit, egy közösség. A jövő ökumenikus távlatai, *Mérleg* 3 (2002) 280–296.

Kehl, M., *Die Kirche. Eine katholische Ekklesiologie*, Würzburg, 1992.

Kottje, R., Moeller, B., (Hg.), *Ökumenische Kirchengeschichte* 2–3, Mainz-München, ⁴1988, ³1983.

Kránitz M. (szerk.), *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai negyven év távlatából 1962–2002. A zsinati dokumentumok áttekintése és megvalósulása*, Bp., 2002.

Marga, Irímie, *In dragoste si adevar. Dialogul teologic oficial ortodoxo-catholic, de la Rodos la Balamand*, 2000.

Neuner, P., *Théologie œcuménique. La quête de l'unité des Églises chrétiennes*, Paris, 2005.

Pannenberg, W., *Systematische Theologie* 3., Göttingen, 1993.

Philips, G., *La Chiesa e il suo mistero. Storia, testo e commento della Costituzione Lumen Gentium (L'Église et son mystère*, Paris, 1967), Milano, 1975.

Rahner, K., Ratzinger, J., *Episkopat und Primat* (QD 11), Freiburg-Basel-Wien, ²1963.

Rainer, M. J. (szerk.), *„Dominus Iesus“: Anstößige Wahrheit oder anstößige Kirche?, Dokumente, Hintergründe, Standpunkte und Folgerungen*, Münster, ²2001.

Schneider, Th. (szerk.): *A dogmatika kézikönyve* 1-2., Budapest, 1996-1997.

Schneider, Th. (ed.): *Handbuch der Dogmatik*, 1-2., Düsseldorf, ⁴2006.

Schüssler Fiorenza, Francis; John P. Galvin (eds.), *Systematic Theology: Roman Catholic Perspectives*, Minneapolis: Fortress Press, 2011.

https://books.google.ro/books?id=vkXV2MZYLYC&printsec=frontcover&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Sesboüé, B., « *Hors de l'Église pas de salut* ». *Histoire d'une formule et problèmes d'interprétation*, Paris, 2004.

Tillich, P., *Systematic Theology*, Chicago, 1967.

Tillich, P., *Rendszeres teológia*, Budapest, 1996.

Thurian, M., *Aux sources de l'église. Tradition et renouveau dans l'Esprit*, Taizé, 1977.

Dialogul catolic-luteran

Lutheran–Roman Catholic Commission on Unity. *From Conflict to Communion* (2013),

http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/lutheran-fed-docs/rc_pc_chrstuni_doc_2013_dal-conflitto-alla-comunione_en.htm;

<https://www.lutheranworld.org/sites/default/files/From%20Conflict%20to%20Communion.pdf>

Evangelical Lutheran Church in America - United States Conference of Catholic Bishops, *Declaration on the Way: Church, Ministry and Eucharist*, 2015

http://www.usccb.org/beliefs-and-teachings/ecumenical-and-interreligious/ecumenical/lutheran/upload/Declaration_on_the_Way-for-Website.pdf

A szembenállástól a közösségig. Evangélikus – Római Katolikus közös megemlékezés a reformációról 2017-ben (ford. Pap Kinga Marjatta, a fordítást lektorálta Kránitz Mihály, Reuss András), Budapest 2016,

https://www.lutheranworld.org/sites/default/files/dtpw-from_conflict_to_communion_hu.pdf

Roman Catholic – Lutheran Commission: *The Ministry in the Church* (1981),

http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/information_service/pdf/information_service_48_en.pdf

The Church as Koinonia of Salvation: Its Structures és Ministries (Lutherans and Catholics in Dialogue) (2004), <http://www.usccb.org/beliefs-and-teachings/ecumenical-and-interreligious/ecumenical/lutheran/koinonia-of-salvation.cfm>

Lutheran - Catholic Commission on Unity, *The Apostolicity of the Church* (2005),

http://www.prounione.urbe.it/dia-int/l-rc/doc/e_l-rc_ap-01.html

EKD, Kirchengemeinschaft nach evangelischem Verständnis. Ein Votum zum geordneten Miteinander bekenntnisverschiedener Kirchen (EKD-Texte 69), 2001, http://www.unifr.ch/iso/assets/files/EKD_Einheit.pdf

LWF: *Episcopal Ministry Within the Apostolicity of the Church. The Lund Statement by the Lutheran World Federation* (2007),

http://ecumenism.net/archive/docu/2007_lwf_lund_episcopal_ministry_apostolicity_church_en.pdf.

RWF, WCC:

The Presence of Christ in Church and World (1977),
http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_concils/chrstuni/alliance-reform-docs/rc_pc_chrstuni_doc_19770301_first-phase-dialogue_en.html

Towards a Common Understanding of the Church (1990),
http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_concils/chrstuni/alliance-reform-docs/rc_pc_chrstuni_doc_19900101_second-phase-dialogue_en.html

The Church as Community of Common Witness to the Kingdom of God (2007),
http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_concils/chrstuni/alliance-reform-docs/rc_pc_chrstuni_doc_20070124_third-phase-dialogue_en.html

Keresztények Egységét Előmozdító Pápai Tanács, *II. Ökumenikus direktórium. Az ökumenizmus elveinek és szabályainak alkalmazásáról* (1993), Római Dokumentumok IV, SZIT, Budapest, 1996.

Die Bekenntnisschritte der evangelisch-lutherischen Kirche, Göttingen, 1982.

Calvin, Jean *A keresztény vallás rendszere* 1-2, ford. Buzogány D.; szerk. Bogárdi Szabó I., Budapest: Kálvin, 2014.

Joannis Calvini opera quae supersunt omnia, szerk. Cunitz, Edouard, Baum, Johann-Wilhelm

Reuss, Eduard Wilhelm Eugen, (*Corpus reformatorum*), Braunschweig: C.A. Schwetschke, 1863-1900, <https://archive-ouverte.unige.ch/unige:650>

Martin Luthers Werke, Weimar 1883-1929

<p>(Weimarer Ausgabe – WA), http://www.lutherdansk.dk/WA/D.%20Martin%20Luthers%20Werke,%20Weimarer%20Ausgabe%20-%20WA.htm</p> <p>Békés G., <i>Egyház a Lélek erőterében. Alapvető egyháztani témák a II. vatikáni zsinaton</i>, Pannonhalma, 1999.</p> <p>Békés G., <i>Krisztusban mindnyájan egy. Keresztények egysége – utópia?</i>, Pannonhalma, 1993.</p> <p>Buzogány D., Melanchthon úrvacsorata levelei alapján, (Erdélyi református egyháztörténeti füzetek, 1), Budapest, 1999.</p> <p>Congar, Y., <i>Chrétiens en dialogue. Contributions catholiques à l'œcuménisme</i>, Paris, 1964.</p> <p>Gánóczy, A. [S.], <i>Calvin, théologien de l'Église et du ministère</i>, Paris, 1964.</p> <p>Kasper, W., Die apostolische Sukzession als ökumenisches Problem, in: W. Pannenberg (Hg.), <i>Lehrverurteilungen – kirchentrennend? III</i>, Freiburg-Göttingen, 1990, 329–349.</p> <p>Kehl, M., <i>Die Kirche. Eine katholische Ekklesiologie</i>, Würzburg, 1992.</p> <p>Kránitz M., <i>A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai negyven év távlatából 1962–2002. A zsinati dokumentumok áttekintése és megvalósulása</i>, Bp., 2002.</p> <p>Pannenberg, W., New Consensuses, Defused Conflicts and Protestant Anxieties, Ecumenical Dialogue, http://www.kirchegeld.de/english/1653-4229.html.</p> <p>Pannenberg, W., <i>Systematische Theologie 3.</i>, Göttingen, 1993.</p> <p>Rahner, K., Ratzinger, J., <i>Episkopat und Primat (QD 11)</i>, Freiburg-Basel-Wien, ²1963.</p> <p>Rainer, M. J. (szerk.), <i>„Dominus Iesus“: Anstößige Wahrheit oder anstößige Kirche?, Dokumente, Hintergründe, Standpunkte und Folgerungen</i>, Münster, ²2001.</p> <p>Ruegger, H., Ecumenical Consideration in Connection</p>		
---	--	--

with the "Joint Declaration", Ecumenical Dialogue 4 (1998), <http://www.kirchegeld.de/english/1653-4228.html>.

Schneider, Th. (szerk.): *A dogmatika kézikönyve 1-2.*, Budapest, 1996-1997.

Tillich, P., *Rendszeres teológia*, Budapest, 1996.

Török Csaba, *Írás és Hagyomány: Kísérlet egy megújult katolikus értelmezésre*, Budapest: Új Ember, 2016.

Zamfir K., "Aki nem ismeri a Szentírást, nem ismeri Krisztust." A Dei Verbum álláspontja a Szentírásról, in Nóda Mózes - Zamfir Korinna - Bodó Márta, *A II. vatikáni zsinat maradandó időszere* (A Katolikus Akadémia kiadványai 1), Budapest: Szent István Társulat, Cluj: Verbum, 2014, 93-124.

Zamfir K., A katolikus egyház az ökumenizmus útján, in Nóda Mózes - Zamfir Korinna - Bodó Márta, *A II. vatikáni zsinat maradandó időszere* (A Katolikus Akadémia kiadványai 1), Budapest: Szent István Társulat, Cluj: Verbum, 2014, 197-240.

Relația dintre Sf. Scriptură și tradiție în dialogul ecumenic.

Scripture, Tradition and Traditions, in The Fourth World Conference on Faith and Order. The Report from Montreal 1963, ed. by P.C. Rodger and L. Vischer, Faith and Order Paper No. 42, London: World Council of Churches, 1964, 54-54,

<https://www.andrews.edu/~fortind/Scripture-Tradition-traditions.htm>

<https://archive.org/details/wccfops2.046>

Joint Lutheran – Roman Catholic Study Commission, *The Gospel and the Church (1972)* („Malta Report”), paragr. 17

http://www.prounione.urbe.it/dia-int/l-rc/doc/e_l-rc_malta.html (germ. Römisch-katholische / Evangelisch-lutherische Studienkommission, *Das Evan-gelium und die Kirche*, 1972, in H. MEYER,

Dokumente wachsender Übereinstimmung. Sämtliche Berichte und Konsenstexte interkonfessionaler Gespräche auf Weltebene I, Frankfurt a. M., 21991, 248-271. Joint Evangelical-Lutheran – Roman Catholic Commission, Facing Unity. Models, Forms and Phases of Catholic-Lutheran Church Fellowship (paragr. 57) http://www.prounione.urbe.it/dia-int/l-rc/doc/e_l-rc_facing.html .		
8.2 Seminar	Metode de predare/ invatare	Observații
1. Euharistia în dialogul ecumenic – lectura textelor	prezentarea temei, discuții	<i>Lima, Lehrverurteilungen- Kirchentrennend?, ARCIC I</i>
2. Ministerul în dialogul ecumenic – lectura textelor	prezentarea temei, discutii	<i>ARCIC I, Lima, Lehrverurteilungen- Kirchentrennend?,</i>
3. Dialogul anglican-catolic despre autoritate	prezentarea temei, discutii	<i>Authority in the Church I-II</i>
4. Acordul de la Leuenberg si declaratia de la Porvoo	prezentarea temei, discutii	<i>Zamfir, Ökumenikus teológia, 72–75. Leuenberger Konkordie The Porvoo Common Statement</i>
5. Intercelebrarea, concelebrarea, intercomuniunea, ospitalitatea liturgica	prezentarea temei, discutii	<i>II. Ökumenikus direktorium Abendmahlsgemeinschaft Zamfir, A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd, 212-228</i>
6. Az ökumenizmus katolikus megközelítései a 20. században. II. János Pál pápa ökumenikus szolgálata. A <i>Dominus Iesus</i> és problémái.	prezentarea temei, discutii	<i>Ut unum sint Dominus Iesus Rainer, M. J. (szerk.), „Dominus Iesus“: Anstößige Wahrheit oder anstößige Kirche?, Dokumente, Hintergründe, Standpunkte und Folgerungen, Münster, 2001.</i>
7. Carta ecumenica	prezentarea temei, discutii	<i>Charta Oecumenica, 297–306 Zamfir, Ökumenikus teológia, 221-224.</i>
8. Modele ale unitatii. Propunerile Fries-Rahner.	prezentarea temei, discutii	<i>Fries, Rahner, Einigung der Kirchen. Békés, Keresztények egysége, Mérleg 73– 90. Fries, Reznáció és remény, 136–142. Zamfir, A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd, 340-359.</i>
9. Modele ale unitatii . Facing Unity; propunerea de la Princeton	prezentarea temei, discutii	<i>Einheit vor Uns, Meyer, DWÜ II, 451-506 Princetoni javaslat Zamfir, A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd, 360-371.</i>
10. Maria în dialogul ecumenic	prezentarea	Békés, Keresztények újra felfedezik Máriát,

	temei, discutii	in uő, <i>Krisztusban mindnyájan egy</i> , 245-258. <i>ARCIC, Authority in the Church II</i>
11. Căsătoriiile mixte	prezentarea temei, discutii	Paulus VI, <i>Matrimonia mixta Indreptar ecumenic/ Ökumenikus Direktórium 1993</i> Ágoston, <i>Vegyes házasság</i> , 37-41. Neuner, <i>Ein katholischer Vorschlag</i> , 443-450. Neuner, <i>Théologie œcuménique</i> , 413-429 <i>Ökumenikus esketési szertartások rendje</i>
12. Ministerul petrin	prezentarea temei, discutii	Ut unum sint <i>ARCIC, Authority in the Church I</i> Békés, <i>Krisztusban mindnyájan</i> , 232-244. Rahner, Ratzinger, <i>Episkopat und Primat</i> .
Bibliografie		
<p>Zamfir Korinna, <i>Ökumenikus teológia</i>, Egyetemi Kiadó, Kv., 2007.</p> <p>Zamfir K., <i>A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd eredményei</i>, Egyetemi Kiadó, Kv., 2007.</p> <p>II. János Pál, <i>Ut unum sint („Hogy egyek legyenek” kezdetű enciklika az ökumenikus törekvésekről)</i>, SZIT, Budapest, 1996.</p> <p>Paulus VI, <i>Matrimonia mixta</i> (1970), in <i>Enchiridion Vaticanum</i>. Documenti ufficiali de la Santa Sede 3, Bologna, ¹⁰1980, 1440-1453.</p> <p><i>A II. vatikáni zsinat dokumentumai</i>, ford., szerk. Diós I., SZIT, Budapest, 2000.</p> <p>Hittani Kongregáció, <i>„Dominus Iesus” nyilatkozat Jézus Krisztus és az Egyház egyetlen és egyetemesen üdvözítő voltáról</i> (ford. Diós I.), SZIT, Budapest, 2000.</p> <p>Keresztények Egységét Előmozdító Pápai Tanács, <i>II. Ökumenikus direktórium. Az ökumenizmus elveinek és szabályainak alkalmazásáról</i> (1993), Római Dokumentumok IV, SZIT, Budapest, 1996.</p> <p>Anglican / Roman Catholic Joint Preparatory Commission, <i>Final Report, Authority in the Church I</i>, Windsor, 1981 http://www.prounione.urbe.it/dia-int/arcic/doc/e_arcic_authority1.html; (ném. Meyer, DWÜ I, 177-190); II: http://www.prounione.urbe.it/dia-int/arcic/doc/i_arcic_authority2.html.</p> <p>Braaten, C. E., Jenson, R. W. (szerk.), <i>Egy Testben a kereszt által. Princetoni javaslat a keresztények egységére</i>, Hermeneutikai Füzetek 28., Bp., 2005.</p> <p>British and Irish Anglican Churches, Nordic and Baltic Lutheran Churches, <i>The Porvoo Common Statement</i>, 1992 (“The Porvoo Common Statement”, Council for Christian Unity of the General Synod of the Church of England, London,</p>		

<p>1993, D. Tustin, T. Furberg), http://www.svenskakyrkan.se/porvoo/eng/cont.htm#cont</p> <p>Centre d'Études Oecuméniques (Strasbourg) – Institut für Ökumenische Forschung (Tübingen) – Konfessionskundliches Institut (Bensheim), <i>Abendmahlsgemeinschaft ist möglich. Thesen zur eucharistischen Gastfreundschaft</i>, Frankfurt a. M., 2003.</p> <p>Európai Egyházak Konferenciája, Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa, <i>Charta Oecumenica – Ökumenikus Charta. Irányelvek az európai egyházak bővülő együttműködéséhez</i>, <i>Mérleg</i> 3 (2002) 297–306 (<i>Charta Oecumenica. Guidelines for the Growing Cooperation among the Churches in Europe</i>, Metropolitan Jérémie, President: Conference of European Churches, Cardinal Miloslav Vlk, President: Council of European Bishops' Conference, 2001).</p> <p>Lehmann, K., Pannenberg W. (szerk.), <i>Lehrverurteilungen – kirchentrennend? I, Rechtfertigung, Sakramente und Amt in Zeitalter der Reformation und heute</i>, Freiburg, Göttingen, 1986.</p> <p>Magyar Katolikus Püspöki Konferencia, Magyarországi Református Egyház, Magyarországi Evangélikus Egyház, <i>Ökumenikus esketési szertartások rendje</i>, http://www.katolikus.hu/aktualis/esketes-ajanlas.html</p> <p>Meyer, H. (szerk.), <i>Dokumente wachsender Übereinstimmung. Sämtliche Berichte und Konsenstexte interkonfessionaler Gespräche auf Weltebene I–II</i>, Frankfurt, ²1991–1992.</p> <p>Reformatorisches Kirchen in Europa, <i>Konkordie reformatorischer Kirchen in Europa (Leuenberger Konkordie) / Agreement between Reformation Churches in Europe (Leuenberg Agreement)</i>, Lembeck, Frankfurt a. M., 1993.</p> <p>Römisch-Katholisch/Evangelisch-Lutherische Studienkommission, <i>Einheit vor Uns</i>, in: Meyer, DWÜ II, 451-506 (<i>Facing Unity. Models, Forms and Phases of a Catholic-Lutheran Church Fellowship</i>, 1984, http://www.prounione.urbe.it/dia-int/l-rc/doc/e_l-rc_facing.html).</p> <p>WCC, <i>Baptism, Eucharist, and Ministry</i>, Geneva: WCC, 2004 (<i>Kereszttség, úrvacsora, lelkesi szolgálat</i>, <i>Theologiai szemle</i> 6 [1982] 321–338).</p> <p>Allport, G.W., <i>Az előítélet</i>, Reading, MA, 1954, ford. Csepeli Gy., Gondolat, Bp., 1977.</p> <p>Ágoston F., <i>Vegyes házasság vagy ökumenikus házasság?</i>, <i>Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica Latina</i> XLVI.1 (2001) 37-41.</p> <p>Békés G, <i>Keresztények egysége – utópia?</i>, <i>Mérleg</i> 1 (1993) 73–90.</p> <p>Békés G., <i>Krisztusban mindnyájan egy. Keresztények egysége – utópia?</i>, Pannonhalma, 1993.</p>		
---	--	--

<p>Fries, H., Reznició és remény között, <i>Mérleg</i> 2 (1991) 136–142.</p> <p>Fries, H., Rahner, K., <i>Einigung der Kirchen – reale Möglichkeit. Mit einer Bilanz „Zustimmung und Kritik“ von H. Fries</i> (QD 100), Freiburg-Basel-Wien, 1985</p> <p>Gánóczy, A., <i>Calvin, théologies de l’Église et du ministère</i>, Paris, 1964.</p> <p>Neuner, P., Ein katholischer Vorschlag zur Eucharistiegemeinschaft, <i>Stimmen der Zeit</i> 7 (1993) 443–450.</p> <p>Neuner, P., <i>Théologie œcuménique. La quête de l’unité des Églises chrétiennes</i>, Paris, 2005.</p> <p>Pannenberg, W., <i>Systematische Theologie</i> 3., Göttingen, 1993.</p> <p>Rahner, K., Ratzinger, J., <i>Episkopat und Primat</i> (QD 11), Freiburg-Basel-Wien, 1963.</p> <p>Rainer, M. J. (szerk.), „<i>Dominus Iesus</i>“: <i>Anstößige Wahrheit oder anstößige Kirche?, Dokumente, Hintergründe, Standpunkte und Folgerungen</i>, Münster, 2001.</p> <p>Radbertus, Rathramnus, <i>Az Úr testéről és véréről</i>, ford. Rokay Z., Budapest, 2001.</p> <p>Schneider, Th. (szerk.): <i>A dogmatika kézikönyve</i> 1-2., Budapest, 1996-1997.</p> <p>Tillich, P., <i>Rendszeres teológia</i>, Budapest, 1996.</p> <p>Zamfir K., „Aki nem ismeri a Szentírást, nem ismeri Krisztust.” A Dei Verbum álláspontja a Szentírásról, in Nóda Mózes - Zamfir Korinna - Bodó Márta, A II. vatikáni zsinat maradandó időszerűsége (A Katolikus Akadémia kiadványai 1), Budapest: Szent István Társulat, Cluj: Verbum, 2014, 93-124.</p> <p>Zamfir K., A katolikus egyház az ökumenizmus útján, in Nóda Mózes - Zamfir Korinna - Bodó Márta, A II. vatikáni zsinat maradandó időszerűsége (A Katolikus Akadémia kiadványai 1), Budapest: Szent István Társulat, Cluj: Verbum, 2014, 197-240.</p>		
--	--	--

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu cerintele reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul programului.

<ul style="list-style-type: none"> • Conținutul disciplinei corespunde cu acela al cursului de teologie ecumenică al altor universități europene și de la programe de studiu similare, precum și rezultatelor cercetării internaționale în domeniu • Ofera repere teoretice, metodologii și proceduri ce pot fi utile studenților-doctoranzi în cercetare.

10. Evaluare

Tip ecaluare	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea metodelor fundamentale și a exegezei textelor esențiale ale NT	examen scris	60 %
10.5 Seminar	Cunoașterea temelor de seminar- Lucrare de cercetare pe una din teme	lucrare de cercetare	30 %

10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea conceptelor, temelor și rezultatelor fundamentale ale dialogului ecumenic. Cunoașterea documentelor majore – BEM, NPC, Justificare, München, Ravenna, a documentelor conciliare (LG, UR, DV) și a îndreptarului ecumenic			

Data

Responsabil curs

Responsabil seminar

27.09.2022.

Prof. dr. Zamfir Korinna

Prof. dr. Zamfir Korinna

Data avizării în departament

29.09.2022